

Boštjan Narat

PANK LATINŠČINA

Moja zgodba s Poljanami je v prvi vrsti zgodba o zaljubljenostih. Pa ne toliko o tistih, ki jih mlade punce in fantje doživljajo verjetno od pamtiveka v nekem nikoli kasneje ponovljivem sobivanju usodne intenzivnosti in plahe mimobežnosti – te so čudovita obvezna faza življenja, ki pa praviloma ni dolgega veka. Govorim o drugih zaljubljenostih. Da sem prišel na Poljane, sem se moral najprej zaljubiti. Ampak to je druga zgodba, ki sem jo nekoč že povedal.

Tudi izraz zaljubljenost tokrat morda ni pravi. V Katjo nisem bil zaljubljen. Oziroma: vanjo sem bil zaljubljen na podoben način kot v Katarino, Markota, Alberta ... V profesorice in profesorje, ki so me znali očarati s tem, kar so govorili, bili in predstavljali; s tem, kako so učili, nastopali in živeli svoje besede. Očaranost – to je pravi izraz.

Še danes jo vidim. Sedi na katedru, vse v črnem, z mejkapom, ki bi na večini žensk deloval rahlo nenavadno, na njej pa je videti fenomenalno, Nina Hagen latinščine in Patty Smith klasične gimnazije, ki vzneseno skoraj tuli na nas: »Pa kako ne razumete? To je vendar čar latinščine!« In mi jo gledamo in ne razumemo. *De facto* (nekaj latinskega vendarle moram pristaviti) nam ni nič jasno. Ampak – in to je bistveno – hočemo razumeti. Hočemo vedeti, hočemo dojeti, ker če nekdo o nečem govori s toliko strasti in ljubezni, mora biti to nekaj prekleto pomembnega.

Obstajajo profesorice in profesorji. In obstajajo profesorske živali – ljudje, ki so sinonim za pedagoški eros in ki jim je razred najbolj naravno okolje, v katerem vedno znova zablestijo, malo zaradi silovitosti svoje prezence, predvsem pa zaradi moči svoje vsebine. Ni jih veliko in neizmerno so dragoceni. S Katjo nisva bila nikoli sodelavca, ko sem se na Poljane vrnil kot profesor, se je ona poslavljala, in ko sem deset let kasneje sam že v drugo zapuščal poljanske hodnike, sem nekje globoko v sebi dobro vedel, zakaj to počnem: nisem bil profesorska žival, bil sem profesor. In to mi je bilo ob zgledu, ki so mi ga dali nekateri, vključno s Katjo, premalo.

Draga Katja. Hvala ti za leta pank latinščine, za očarljivost in očaranost, za strast in ljubezen, ki si jo na svoj enkratni način delila z nami. In ne vem, če ti to kaj pomeni, ampak zdajle, več kot trideset let po tem, ko sem te spoznal, mi gre ob pisanju teh vrstic malo na jok.

*Boštjan Narat je filozof in zgodovinar,
ki preigrava glasbe iz slovenske ljudske tradicije.*